

3/2005
NAŘÍZENÍ JIHOČESKÉHO KRAJE
ze dne 3. 5. 2005,

**kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany
v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru**

Rada Jihočeského kraje vydává na základě § 27 odst. 2 písm. b) bod 3 zákona č.133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“) a § 7 nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně, ve znění nařízení vlády č. 498/2002 Sb. a v souladu s § 7 a § 59 odst. 1 písm. k) zákona č.129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, toto nařízení kraje:

ČÁST PRVNÍ
Úvodní ustanovení

Článek 1

- (1) Účelem tohoto nařízení je stanovit podmínky k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru¹⁾.
- (2) Dobou zvýšeného nebezpečí vzniku požáru se pro účely tohoto nařízení rozumí:
 - a) období sklizně úrody (pícnin, obilovin, slámy apod.), její posklizňové úpravy a skladování,
 - b) období provádění požárně nebezpečných činností v lesích spojených s činnostmi, které jsou prováděny při hospodaření v lese²⁾ (dále jen „činnosti při hospodaření v lese“),
 - c) období využívání přírodního prostředí k rekreačním účelům,
 - d) období mimořádných klimatických podmínek.

ČÁST DRUHÁ

**Stanovení podmínek požární bezpečnosti v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru
a povinností fyzických osob, právnických osob, podnikajících fyzických osob**

Článek 2

Období sklizně úrody (pícnin, obilovin, slámy apod.), její posklizňové úpravy a skladování.

- (1) Za období sklizně úrody (pícnin, obilovin, slámy apod.), její posklizňové úpravy a skladování se pro účely tohoto nařízení považuje období od zahájení hlavních přípravných prací spojených se sklizní do doby než je uskladněný materiál považován za neaktivní (ukončení měření teplot píce nebo dosažení maximální vlhkosti 15 %, ustálené teploty uskladněných zrnin) viz článek 3 odst. 2 písm. c), e).
- (2) Povinnosti fyzických osob jsou ve smyslu tohoto nařízení stanoveny v § 17 zákona o požární ochraně.
- (3) Právnické osoby, jakož i fyzické osoby vykonávající podnikatelskou činnost podle zvláštních předpisů (dále jen „podnikající fyzické osoby“) zabezpečují plnění povinností vyplývajících pro ně ze zákona o požární ochraně jako nedílnou součást své řídicí, hospodářské nebo jiné základní činnosti a neodkladně odstraňují zjištěné nedostatky.

¹⁾ § 27 odst. 2 písm. b) bod 3. zákona o požární ochraně, § 7 nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně, ve znění nařízení vlády č. 498/2002 Sb.

²⁾ § 2 písm. d) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů

- (4) K zabránění vzniku požáru a k ochraně osob, zvířat a majetku v případě vzniku požáru a k zamezení jeho rozšíření se stanoví podmínky požární bezpečnosti. Při stanovení podmínek požární bezpečnosti se k prostorům, objektům a pracovištím, kde právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby provozují činnosti, přiřadí charakteristiky, podle kterých jsou definovány činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím popř. činnosti s vysokým požárním nebezpečím³⁾.
- (5) Pro činnosti v období sklizně zemědělské úrody, její posklizňové úpravy a skladování jsou v článku 3 uvedeny požadavky, jimiž lze v příslušném rozsahu plnit výše uvedená ustanovení zákona o požární ochraně.

Článek 3

Požadavky pro činnosti v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru v období sklizně úrody, její posklizňové úpravy a skladování.

- (1) Právnické osoby a podnikající fyzické osoby, při stanovení podmínek požární bezpečnosti při činnostech se zvýšeným požárním nebezpečím, k zabránění vzniku požáru a k ochraně osob, zvířat a majetku v případě vzniku požáru a k zamezení jeho rozšíření:
- vymezí oprávnění a povinnosti osob při zajištění požární bezpečnosti pro zahájení, průběh, přerušování a skončení činností v zemědělství ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. c), § 6 odst. 1 zákona o požární ochraně a pro činnosti s vysokým požárním nebezpečím i dle § 6a zákona o požární ochraně (např. stanovením organizace zabezpečení požární ochrany s ohledem na požární nebezpečí provozované činnosti, dále např. dodržováním technických podmínek a návodů vztahujících se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností např. ověřením, zda jsou stroje a zařízení používány v souladu s průvodní dokumentací výrobce, prověřením jejich technického stavu a zajištění, aby osoby, které jsou pověřeny obsluhou těchto strojů a zařízení, byly s těmito předpisy prokazatelně seznámeny),
 - určí potřebný počet preventivních požárních hlídek a počet zaměstnanců zařazených do těchto preventivních požárních hlídek ve smyslu ustanovení § 13 odst. 1 písm. a) zákona o požární ochraně,
 - stanoví požadavky pro bezpečný pobyt a pohyb osob včetně zákazů a značení (informace, výstrahy, příkazy a zákazy) ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona o požární ochraně (např. označení skladovacích prostorů bezpečnostními značkami „zákaz kouření“, „zákaz vstupu nepovolaných osob“ nebo „zákaz vjezdu motorových vozidel bez lapače jisker“),
 - určí způsob zabezpečení volných únikových cest ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona o požární ochraně,
 - stanoví požadavky směřující proti vzniku a šíření požáru, nejsou-li tyto stanoveny výrobcem, například
 - určení provozních podmínek technických zařízení a technologického procesu, podmínek případných odstávek nebo omezení provozu (např. stanovením podmínek pro skladování pícnin, slámy a látek majících sklon k samovznícení, dále např. provedením preventivní požární prohlídky ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. e) zákona o požární ochraně se zaměřením na kontrolu stavu objektů určených ke skladování nebo pro zpracování materiálu, nedochází-li např. k zatékání dešťové vody do objektu, dále kontrolou elektroinstalace a hromosvodů)
 - stanovení maximálního množství hořlavých a hoření podporujících látek, přípravků nebo materiálů [např. zajištěním, aby materiál byl skladován, případně zpracováván pouze v objektech k tomu určených ve smyslu ustanovení § 85 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, dále např. dodržování přílohy č. 1 vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhlášky o požární prevenci)]

³⁾ § 4 zákona o požární ochraně

3. zamezení vzniku nebezpečné koncentrace hořlavých plynů, par hořlavých kapalin nebo hořlavých prachů (např. vybavením pracovních strojů se spalovacími motory používaných k manipulaci s hořlavým materiálem (stohy, sklady apod.) funkčním lapačem jisker, nejedná-li se o stroje s trvale zabudovaným lapačem jisker nebo o stroje s přepřlňovanými motory)
 - f) stanoví zajištění požární ochrany v době přerušení, omezení nebo přechodného zastavení provozu a v mimopracovní době (např. uzamčení objektu),
 - g) vyhodnotí potřebné věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení, popřípadě také požadavky na speciální hasební látky a postupy, ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona o požární ochraně, přičemž se vychází z podmínek stanovených vyhláškou o požární prevenci.(např. vybavením samojízdných pracovních strojů pro sklizeň obilí a pícejin jedním nebo několika hasicími přístroji s celkovou náplní nejméně 6 kg, dále např. kontrolou zařízení pro zásobování požární vodou nebo zařízení pro omezení šíření požáru),
 - h) určí další požadavky, které závisí na druhu, místě a způsobu provozování činností se zvýšeným požárním nebezpečím, například pro mimořádné provozování těchto činností na přechodných pracovištích, tj. na místech, která nejsou k tomuto druhu činnosti projektována, dosud schválena nebo jinak určena (staveniště, volné prostranství, lesní porosty apod.), anebo když se změní výchozí podmínky ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) zákona o požární ochraně.
- (2) Při skladování pícejin, slámy a látek majících sklon k samovznícení lze za určení provozních podmínek technických zařízení a technologického procesu, podmínek případných odstávek nebo omezení provozu dle § 15 odst. 3 písm. e) bodu 1. vyhlášky o požární prevenci a za sledování, zda nedochází k procesu samovznícení dle § 44 odst. 2 vyhlášky o požární prevenci považovat, zajistí-li právnické osoby, podnikající fyzické osoby nebo fyzické osoby, aby při skladování píce byla dodržována technologie dosoušení a skladování následujícím způsobem:
- a) provádí se prokazatelné měření teploty naskladněného materiálu. Teplota píce se měří např. tepelnými čidly, hloubkovými teploměry nejméně v polovině výšky naskladněné píce. Teplota se měří nejméně na šesti místech jedné dosoušecí sekce seníku; za sekci se považuje část seníku o objemu do 2000 m³; v objektech s objemem menším než 2000 m³ se měření provádí úměrně velikosti seníku k jedné stanovené sekci. Měření teplot se provádí 1 x za 24 hod po dobu 1. měsíce od naskladnění, dále 1 x týdně ve 2. a 3. měsíci od naskladnění; měřící body je nutno průběžně měnit,
 - b) provádí se fyzická kontrola (vizuální, pachová) v případě skladování slámy nebo je-li seno a sláma ukládána v balících ve skladu, a to v ranních hodinách v intervalech podle předchozího odstavce, přičemž se ověřuje, zda nedochází ke zvyšování teploty uskladněného materiálu; dojde-li k jejímu zvýšení musí být místo zahřívání identifikováno a zajištěno provedení kontrolního měření teploměrem,
 - c) měření teplot, případně fyzická kontrola, nemusí být prováděna, pokud bude prokázáno, že vlhkost píce (slámy) je nižší než 15%,
 - d) měření teplot, fyzická kontrola nebo průkazné doklady o vlhkosti naskladňovaného materiálu, musí být prokazatelně zaznamenávány; za prokazatelné se považuje chronologicky vedený písemný záznam v knize měření s uvedením označení skladového objektu, datumu, času, všech naměřených hodnot a podpisem osoby, která měření prováděla; za záznam se považuje i záznam z elektronického měřícího zařízení za předpokladu, že současně je zaznamenáván i datum jednotlivých začátků naskladnění (datum, množství, sekce); záznam se uchovává nejméně jeden rok nebo do úplného vyskladnění,
 - e) při naměření teploty nad 65°C je nutno učinit neodkladná opatření jako např. přeložení nebo vyskladnění přehřáté píce, u skladů s dosoušecím zařízením vypnutí ventilátorů; přeložení nebo vyskladnění se provádí za asistence jednotky požární ochrany a případ se neodkladně oznámí na místně příslušné operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje. Ochlazená a překontrolovaná píce se může vrátit zpět do skladu; o provedeném opatření se provede prokazatelný záznam do knihy měření.

Článek 4

Období provádění činností při hospodaření v lese

- (1) Za období provádění činností při hospodaření v lese se pro účely tohoto nařízení považuje období spalování hořlavých látek na volném prostranství při činnostech při hospodaření v lese spojené s pálením nezpracovatelného odpadu po těžbě (kůra, nezpracovatelný dřevní odpad apod.) (dále jen „pálení“) až po celkové ukončení pálení, včetně dohlídkové činnosti.
- (2) Fyzické osoby jsou povinny počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek, manipulaci s nimi nebo s otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálení.
- (3) Při spalování hořlavých látek na volném prostranství jsou právnické osoby a podnikající fyzické osoby povinny, se zřetelem na rozsah této činnosti, stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru⁴).
- (4) Fyzické osoby, právnické osoby a podnikající fyzické osoby nesmí vypalovat porosty.
- (5) K zajištění preventivních opatření proti vzniku požáru při pálení musí právnické osoby, podnikající fyzické osoby nebo fyzické osoby dodržovat tato požárně bezpečnostní opatření:
 - a) před zahájením pálení oznámí den, dobu, místo pálení a jméno osoby odpovědné za pálení územně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje. Hasičský záchranný sbor kraje může stanovit další podmínky pro tuto činnost nebo může takovou činnost zakázat,
 - b) zajistí, aby pálení prováděla nejméně dvoučlenná skupina s určením odpovědné osoby, která musí být starší osmnácti let. Dvoučlenná skupina může provádět pálení maximálně na 3 ohništích současně,
 - c) osoby provádějící pálení se musí seznámit s pracovním postupem pálení, se způsobem přivolání pomoci a zvláštnostmi pracoviště z hlediska požární ochrany a musí mít na pracovišti potřebné pracovní prostředky,
 - d) místo pro ohniště nesmí být umístěno v blízkosti suchých travin, na rašeliništích, na pařezech a jiných požárně nebezpečných místech, nesmí být blíže než ve vzdálenosti 20 metrů od jehličnatých porostů první věkové třídy,
 - e) místo pro ohniště musí být v době bez sněhové pokrývky izolováno pruhem širokým nejméně 1 metr, kde se odstraní veškerý hořlavý materiál až do úrovně minerální půdy,
 - f) zahájit pálení je možné pouze v první polovině pracovní směny,
 - g) prostor, ve kterém je prováděno pálení, lze opustit až po úplném uhašení a řádném ochlazení ohniště; zuhelnatělé zbytky je nutno shrnout minimálně o půl metru od okraje ohniště směrem do jeho středu,
 - h) po provedeném pálení musí být jednotlivá ohniště po dobu 5 dnů nebo do doby vydatného deště, alespoň jednou denně, kontrolována; tato povinnost odpadá při pálení za sněhové pokrývky,
 - i) pálení je zakázáno zahajovat, případně musí být ukončeno, za silného větru,
 - j) udržovat sjízdné hlavní lesní a polní komunikace k zajištění příjezdu požární techniky.
- (5) Požárně bezpečnostní opatření stanovená v odst. 4 musí být dodržena také do vzdálenosti 50 m od okraje lesa.

Článek 5

Období využívání přírodního prostředí k rekreačním účelům

- (1) Za období využívání přírodního prostředí k rekreačním účelům se pro účely tohoto nařízení považuje období od 1.4. do 31.10. kalendářního roku.
- (2) Na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu může orgán státní správy lesů z důvodu ochrany lesa nebo v zájmu zdraví a bezpečnosti občanů rozhodnout o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa⁵). Totéž lze stanovit nařízením obce s rozšířenou působností⁶). Zákazy vstupu do

⁴) § 5 odst. 2 zákona o požární ochraně

⁵) § 19 odst. 3 lesního zákona

⁶) § 11 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

lesa nebo jiná omezení užívání lesa stanovená zvláštními předpisy anebo podle nich vyhlášená zůstávají nedotčena.

- (3) V lesích je zakázáno kouřit, rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně a tábořit mimo vyhrazená místa, odhazovat hořící nebo doutnající předměty. Rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně je zakázáno také do vzdálenosti 50 m od okraje lesa. Tyto zákazy se nevztahují na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lese.
- (6) Vlastník lesa může povolit výjimku ze zákazu kouření, rozdělování nebo udržování otevřeného ohně a táboření mimo vyhrazená místa⁷⁾.
- (7) Povinnosti právnických osob a podnikajících fyzických osob provozujících rekreační zařízení, dětské tábory a veřejná tábořiště jsou stanoveny ve smyslu tohoto nařízení v ustanovení § 5 zákona o požární ochraně, popř. § 6, 6a zákona o požární ochraně a § 85 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (např. obstarávat, zabezpečovat a udržovat v provozuschopném stavu a v potřebném množství a druzích věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení, dodržovat technické podmínky a návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností, označovat pracoviště a ostatní místa příslušnými bezpečnostními značkami, příkazy, zákazy a pokyny ve vztahu k požární ochraně, vytvářet podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce, zejména udržovat volné příjezdové komunikace, únikové cesty a volný přístup k nouzovým východům, k rozvodným zařízením elektrické energie, k uzávěrům vody, plynu, topení).

Článek 6

Období mimořádných klimatických podmínek

- (1) Za období mimořádných klimatických podmínek se pro účely tohoto nařízení považuje období déletrvajícího sucha v důsledku čehož vzniká zvýšené nebezpečí vzniku požáru v přírodním prostředí.
- (2) Začátek a ukončení období déletrvajícího sucha dle odst. 1 vyhláší hejtman kraje pro celý kraj nebo jeho část na návrh HZS Jihočeského kraje a zveřejní jej na úřední desce krajského úřadu. Dotčené obecní úřady zveřejní toto vyhlášení způsobem v místě obvyklým.
- (3) V období déletrvajícího sucha platí následujících omezení a opatření:
 - a) zákaz rozdělování ohňů v přírodním prostředí a spalování hořlavých látek (odpad, suchá tráva, plevel, větve apod.) na volném prostranství,
 - b) zákaz jízd parních lokomotiv,
 - c) zákaz povolování výjimek vlastníky lesů z ustanovení lesního zákona,
 - d) zákaz pálení v lesích,
 - e) vlastník nebo uživatel lesů v souvislých lesních porostech o celkové výměře vyšší než 50 hektarů je povinen zabezpečit v období déletrvajícího sucha, nad rámec povinností stanovených v § 5 zákona o požární ochraně, opatření pro včasné zjištění požáru v lesích a proti jeho rozšíření pomocí hlídkové činnosti s potřebným množstvím sil a prostředků požární ochrany⁸⁾, pokud tak neučiní Ministerstvo zemědělství podle zvláštního zákona⁹⁾.

ČÁST TŘETÍ

Sankce

Článek 7

- (1) Porušení povinností stanovených tímto nařízením se u fyzických osob posuzuje jako přestupek, u právnických osob a fyzických osob, které jsou podnikateli, jako správní delikt.
- (2) Pro ukládání sankcí se užijí zvláštní předpisy¹⁰⁾.

⁷⁾ § 20 odst. 4 lesního zákona

⁸⁾ § 7 odst. 2 zákona o požární ochraně

⁹⁾ § 46 písm. g) a i) lesního zákona

¹⁰⁾ zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů

ČÁST ČTVRTÁ
Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

Článek 8
Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

- (1) Nařízení kraje č. 1/2002 ze dne 14.6.2002, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru.
- (2) Nařízení okresního úřadu České Budějovice. Podmínky k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požárů. (Vyhlášeno dne 5.4.1996)
- (3) Nařízení okresního úřadu Písek. Podmínky k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru. (nabytí účinnosti dne 11.10.1996)
- (4) Nařízení okresního úřadu Strakonice č. 13/96 k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požárů
- (5) Nařízení Okresního úřadu v Táboře č. 2/96 K zabezpečení podmínek požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požárů.

Článek 9

Toto nařízení bylo schváleno usnesením Rady Jihočeského kraje č. 468/2005/RK a nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po jeho vyhlášení ve věstníku právních předpisů Jihočeského kraje.

Ing. arch. Robin Schinko v.r.
1. náměstek hejtmána kraje

RNDr. Jan Zahradník v.r.
hejtman kraje